

Ž

ÁDNÉ VÍNO ANI PÁLENKA.
Žádná káva. Čaj (po-
slední) z našich zásob.
S kozím mlékem a bez
cukru či medu.

Chleba – bez másla, bez sádla. Kozí sýr. Maso z litinové pánve, vsadil bych se, že jelení (Janning s jistotou tvrdil, že ne kančí), škvařené na sádle. Z hrnce starého snad 100 let, z hrnce, který vypadal, jako by přežil pod širým nebem nápor 1000 vichřic, jsme dostali vařené hlávkové zelí. Bez soli. Bez pepře. Bez koření. (Janning později poznamenal, jak mu připadalo divné,

že nemají česnek, cibuli, brambory ani slepice.) Nic (na tom křivém, hrubě tesaném stole) by si nezasloužilo modrou stuhu ani zmínku v rozhovoru o chutném jídle. Beze slova, zabručení či odplivnutí a s máločím jiným než se zamračeným pohledem kydala stařena skromný pokrm, který uvařila, na staré naštipnuté talíře a stavěla je před nás. My přežvykovali a nic nevyzvrátili.

Měli jsme za sebou další den dlouhé cesty. Dlouhé cesty ztěžované vyježděnými kolejemi, ztěžované nerovnostmi a okolnostmi bahna a kamení. Roklemi, mokřými i suchými. Dlouhé cesty v prachu, jež kopyta našich koní vyhazovala do vzduchu, v prachu, který nám vítr vmetal do tváře. Nebyla zničující, chvílemi však stavěla na odiv svou surovost. Žádný hostinec, jen malý příbytek z šedého kamení, nijak neskrývající šrámy a sžíravou chudobu.

Sehnutý stařec (sehnutý pod tíhou neustálého opakování životních všedností) Janningovi řekl, že si můžeme ustlat v dřevěné boudě, kterou nazval stájí.

A my tři si tam ustlali. Se třemi koňmi (se starým černým valachem, patřícím tomu staříkovi, a se dvěma zvířaty, jež nám táhla dostavník), se třemi hlučnými kozami, pŕluctem slepic a sovou – ta nás chvíli sledovala, a když usoudila, že nejsme krysy a nebudeme chutní, odlétla do temné divočiny hustého setmělého hvozdu. Starcův pes měl štěstí – nechali ho spát v domě u krbu se žhavými uhlíky.

My spali na seně (naštěstí bylo suché a nehemžilo se to v něm hmyzem), v kabátech, kloboucích a rukavicích. Svíral nás chlad a třásli jsme se. Janning, náš průvodce a příležitostný tlumočník, šeptal cosi, co zpočátku znělo jako nadávky a postupně přešlo v zanícenou prosbu v jeho rodné řeči, a spal se svou americkou winchestrovkou. Venku, v nepředstavitelně husté černotě, zaznívaly a utichaly příšerně sugestivní zvuky, ne vytí či štěkot, nýbrž nepřírozené vrčení, a doprovázely je kyselé, zpuchřelé a nestoudně záhrobní pachy. Janningovy křečovitě sevřené ruce odmítaly povolit

stisk na americké winchestrovce a pořád dokola mumlal cosi o *andere Wölfe*, *der Weg nach Hause* a *Graue Blutegel*.

Rozbřesk. Probuzení. Promrzlí na kost, ale v jednom kuse. Sedli jsme si ke starcově ohýnku, který se ne a ne rozhodet. Cosi, co tu vydávali za bylinkový čaj. Sýr. A krajíc včerejšího chleba. Bez marmelády bez cukru bez kávy bez vajec.

Pomohl jsem Janningovi zapřáhnout koně do dostavníku a bratr Sebastiano vykonal svůj nenadálý úkol. Neohlédli jsme se a nepodívali se na toho sehnutého starce a stařenu.

Zbaveno svého jazyka a zeměpisné šíře, léto skončilo. Jeli jsme... cesta proti nám. Temnicí nebe proti nám. Stromy a husté temné lesy, zelený plevel, popínavky a listí, beztvaré plné tajemství, vůkol neproniknutelná divočina, natahující po nás spáry. Další den, další den v dlouhé řadě pomalých drsných dní na temných cestách, a všechno před námi je proti *naší misi*.

Odpoledne uplynulo a nenarazili jsme na jediné obydlí. Moje hodinky hovoří-

ly jasně, jeli jsme 10 hodin a nezahlédli jsme žádnou známku osídlení ani drobnou upomínku, jaké se po sobě lidé pohrávající si s vědou, Bohem, klacky a kamením pokoušejí zanechat.

Janning rozdělal ohýnek, sedli jsme si zády k velkému balvanu a jedli z konzerv. V porovnání se včerejškem to byla účinná oslava chuti.

Bratr Sebastiano, třetí člen naší společnosti (v černotě nad námi, na kozlíku), s krucifixem, americkou winchestrovkou a nezlomnou vírou v sílu svatých, hlídal. Naslouchal směsici nočních zvuků, které nás obklopovaly. Modlil se. Tlumeně, tiše, zaníceně.

Další šeré ráno pod zakaboněnou oblohou. Další nedůležitá chatrč, příbytek nuzného rolníka.

Tvrdý, kožnatý chlap po čtyřicítce, ještě nesehnutý, sice ztrhaný, ale nezlomný. Po jeho boku (coby jeho oddělená součást), s nemluvnětem v dospívajícím hubeném náručí – ne v kolébce, ne krásně sladce spícím a usmívajícím se ze sna o matce, ne přikrytým v kolébce

měkkými, jasně barevnými peřinkami –, se tří- až čtyřletým dítětem u nohou (stojícím nehnutě a majícím stejnou barvu jako její sešlapané boty), mladičká dívka, která mu vařila a trpěla ho v loži. (Krajně znechucený Janning se později vyjádřil k jejímu vzhledu: tolik se tomu rolníkovi podobala, měla stejnou stínově našedlou pokožku, vlasy a oči, bezpochyby to byla jeho sestřeniče či sestra. „Krvesmilní barbaři. Odporné urážky Boha svatého.“)

Vlastnil dvě ovce, dvě kozy a 4 slepice, koně a vůz s polámaným kolem a hranici dříví, která nepřežije zimu. A dvě zvráceně vyzáblé kočky, v nichž to chrastilo dravčí lačností. Pěstoval mrkev a kedlubny, rajčata, bylinky a mezi každým řádkem, trsem a rostlinou bojující o přežití rašil plevel, vysoký, šedivý, plíživě pronikal mezi výpěstky určené k jídlu.

Muž nám nenabídl skrovné pohodlí svého obydlí – nevděčného místa bez obrázků, bez knih –, ubytoval nás však ve stáji. Výměnou za stříbro nám při-

nesl malý pecen chleba s tlustou kůrkou a rendlík vývaru s trochou brambor a mrkve, ne zrovna vábné vůně. Bratr Sebastiano jej odmítl pozřít; k večeři si dal konzervu ze zásob. Jakmile svou nevelkou porci dojedl, sedl si k ohýnku a zahájil svůj večerní rituál, modlil se, prosil Boha svatého, ať požehná našemu svatému poslání, a přitom si brousil čepele.

Janning spal se svou americkou winchestrovkou, nikdy ji nedával z ruky. Já se, úplně oblečený a zabalený do hrubé deky, snažil utišit nemyslitelné, jež se pohybovalo okolní studenou nocí, a spát.

Z krátkých výprav do dřímoty jsem se několikrát probudil (zadýchaný, aniž by odrazy mého strachu vyprchaly) kvůli vrčení (a té hrůze, jež na ono úděsné volání odpovídala) tam venku. Pokaždé jsem si všiml Janninga, jeho neutišitelného strachu ze ztracení a zkázy, jak křečovitě svírá svou americkou winchestrovku. U Sebastiana, nehybného obrysu stejně chladného a temného jako

chladno a temno kolem nás, nebylo nikdy poznat, zda spí, nebo jen odpočívá se zavřenýma očima, neboť byl mlčenlivý a strnulý jako starý náhrobek a vůbec se nehýbal. A pokaždé, když jsem bratra Sebastiana takto zahlédl, myšlenky mi zalétly k bratru Carlosi Albertovi, pravému a oddanému služebníkovu Boha svatého, jenž naši společnost opustil... jenž nám byl vyrván – jenž byl rozcupován – zmasakrován – *rozsápán*... k jeho jemným rysům, jemně zářícím očím, jemné pleti – k vodopádu veselí a dobré nálady, kterou nám jeho jinošský úsměv přinášel.

Vyrván.

Zatracen.

Roztrhán, umlčen, připraven o život – ale ne o naše slzy.

Bratr Carlos Alberto –

Byl to ještě chlapec. Čistý. Prostoupený křehkým světlem neotřesitelné lásky k Bohu svatému a světcům.

Je pryč. Svět jako jizva zasypaná štípačící solí, ústa sužovaná hladem, přízrak, jehož se prsty nedotknou (zatímco hle-

díme na tvář, která víckrát nespatří, jak se v těch našich zračí úsměv či souhlas).

Je pryč. Náhle. Zvláštnosti jeho věku, co měl rád, jak mu chutnaly nakládané okurky a jak rychle se přidával, když zazněl smích... Pryč. *Sebrali nám ho*. Byl z nás nejmladší a skálopevně věřil, že Nepřemožitelný Bůh provede naši společnost jakoukoli temnotou. Před třemi měsíci (za teplé noci, započaté slavičím zpěvem a matematikou lásky) vyšel ze stínů kůlny, ve které jsme nocovali, šel si ulevit a zmocnili se ho jiní vlci *Graue Blutegel*.

Rozpárali ho.

Byl to mladý muž a pak... rozervaná věc.

Zatracená.

V krvavém tratolišti. Chyběla mu pravá ruka. Rozsápaný, část ležela opodál, nešel do hrobu v jednom kuse. Nestihl ani vypálit ze své americké winchestrovky. Vyrazil ze sebe výkřik, půl výkřiku. Ozvalo se zavrčení. Slabika vyrvaná při narození slova. Trhající zuby. Heknutí. Trhání – škubající zuby, škubající

předloktí a trup, šhubající rameno a stehno. Nestihl ani vypálit ze své americké winchestrovky. Šhub a šhub a šhub a šhub rozerván. Nešel do Nebe v jednom kuse. Nestihl ani vypálit ze své americké winchestrovky. Chyběla mu tvář. Nestihl ani vypálit. Rozpáraná střeva. Prolitá krev. Prolitá, kapající... a odtékající. Ubohé pozůstatky do hrobu, jež jsme mu vykopali.

Krev prolitá před třemi měsíci. Nejmladší z nás vyrvaný z naší společnosti, uložený do této tvrdé, necitelné hlíny, do této nesvaté hlíny, do této strašlivé hlíny, která nemůže poznat mír. Pomodlili jsme se za něj. Pokřičovali jsme se. Proklínali se. Mlčení se táhlo a my nad ním stáli, navenek vzpřímení jako pouliční lampy, uvnitř sehnutí a dutí. Stáli jsme tam v slzách. Jakmile jsme na neoznačený hrob hodili poslední rýč, odjeli jsme. Neohlédli jsme se po očištném ohni a mrtvolách, jež jsme za sebou zanechali – neděláme to nikdy.

Ráno, žádný klenot. Vstát, věnovat se *tomuto*, k čemu jsme se upnuli. Žádné

šípy připravené k obarvení. Pustili jsme se do práce, přímočaří (jako zpěv, který nelze utišit), byť nikoli bez chyb.

Janning zapřáhl utrmácené koně, postroje vrzaly. Sebastiano si v dřevěném vědru u studny smyl z rukou svůj úkol. Já pozoroval, poslouchal, ujistil se (mokrá cesta či vichr utvořený pěstí války nebo tepající horkem nebo protnutý chladem, jenž se nenechá zahnat ohněm ani prosbami o slitování), že máme sbaleno. Kola se zvolna otáčela ve vyjetých kolejších a na kamení. Neohlédli jsme se po ohni a mrtvolách, jež jsme za sebou zanechali.

Neděláme to nikdy.

Nikdy... *po tom, co jsme to udělali poprvé.*

Šedý, výhružný déšť.

Šinuli jsme se dál – malý člun na širém oceánu, oceánu s žíznivými ústy, pronásledující a pronásledovaní, oplácející zlo zlem. Kupředu... Strom se zelená, nechal si narůst listy, aby potvrdil svou přítomnost, z vlastní potřeby nebo v odpověď na zvonící gesta, jimiž hovoří

život, splétá svoje stránky. Plevel (čerstvé výhonky usilující o výšku a vládu i sahající po kolena – se spoustou trnů, řídký či přebujelý hustý) vzkvétá; keře a ostružiní (se spoustou trnů) a další rostliny (dosahující po hlavu i výš) přidávají svoje stébla k Leviat anovi – rozlehlému, mohutnému, nekonečnému. Zeleň. Temná a stinná. Zeleň. Oceán – vichřice nepoznamenaná zákonem, neomezený tvar (jejž nelze přecíst ani spoutat a znehybnit) s Bohem zapomenutými hlubinami, burácející záchvěv SEBE SAMA zvonící ve větru, místy vzorovaný, místy tečkovaný skvrnkami vykvétajících barev. Zeleň, kterou nelze zmapovat.

**Knihu objednávejte na adrese
www.knihymedusa.cz**